ȘAH pentru TOȚI

ROBOȚII ȘAHIȘTI ÎNCEP SĂ CÎȘTIGE PUNCTE!

O scurtă retrospectivă a încercărilor de a crea automate capabile să joace șah

● CUM FUNCȚIONA AUTOMATUL LUI KEMPELEN ● NAPOLEON BONAPARTE PIERDE O GREA BĂTĂLIE ● DEMASCAREA AUTOMATULUI... ● PRIMII PAȘI AI MAȘINII ELECTRONICE PE TABLA CU 64 PĂTRATE ● MECIUL INTERNAȚIONAL DINTRE COMPUTERI, DECIS PRIN SACRIFICII !

Automatul original al lui Kempelen a pierit în timpul incendiului care a distrus complet muzeul din Philadelphia, în 1854. Întîmplarea a făcut însă ca în 1945 un soldat francez făcînd parte din trupele de ocupație din Austria să găsească în pivnița unui palat din Viena o copie foarte bună a automatului, posibil chiar prima lui ediție, mai puțin perfecționată. Ajuns la Paris, automatul vienez a fost reparat și expus publicului. În fotografia noastră o puteți vedea pe frumoasa campioană de șah a Franței din acea vreme, doamna Chantal Chaudé de Sillans, alături de „turc".

Ideea de a construi o mașină care să joace șah mai bine ca omul nu este nouă. Încă în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea un talentat și ingenios constructor de mecanisme, baronul von Kempelen, a construit faimosul său jucător de șah—un robot mecanic îmbrăcat turcește, care mînuia cu mișcări sacadate piesele unui șah așezat în fața sa pe o masă-dulap. Interiorul complicatei construcții, plin de pîrghii și roți dințate era prezentat spectatorilor prin deschiderea unor uși pentru a se convinge că în interior nu se află ascuns nimeni. Și totuși, automatul lui Kempelen era o înșelătorie. Cu ajutorul unui foarte ingenios sistem de oglinzi și paravane era ascuns privirilor un om, un jucător de șah. La început se pare că a fost folosit un pitic, dar mai tîrziu, după ce Kempelen și-a perfecționat automatul, în interiorul lui încăpea un om normal.

Cînd a fost prezentat la curtea Mariei Tereza în 1769, jucătorul de șah al lui Kempelen a făcut senzație. Însoțit de inventatorul său, iar mai tîrziu — după moartea sa în 1804 — de către un împresar abil numit Maelzel, automatul a călătorit prin toate orașele mari din Europa. „Turcul", cum i se spunea, a jucat cu multe dintre personalitățile remarcabile ale timpului, — între alții cu Voltaire, Friedrich II și chiar cu Napoleon. În 1809 la

Palatul Schönbrunn. Acesta din urmă era un jucător destul de bun, dar ambițios și nervos. După o relatare a timpului, la un moment dat Napoleon a făcut intenționat o mutare imposibilă, pe care automatul a corectat-o clătinînd din cap. Napoleon a făcut o altă mutare imposibilă, pe care automatul a corectat-o din nou. La a treia greșeală, celebrul maestru Allgaier — căci el se afla în interiorul mașinii — s-a enervat și a răsturnat piesele de pe tablă.

Toată lumea a rîs, după care a urmat o partidă serioasă. De data aceasta însă n-a mai rîs nimeni, căci proaspătul învingător de la Wagram a fost făcut, fără milă, mat. Iată această curioasă partidă:

Alb: *Napoleon I* — Negru: *Automatul*

1. e4 e5 2. Df3 Cc6 3. Nc4 Cf6 4. Ce2 Nc5 5. a3 d6 6. 0—0 Ng4 7. Dd3 Ch5 8. h3 N:e2 9. D:e2 Cf4 10. De1 Cd4 11. Nb3 C:h3+ 12. Rh2 Dh4 13. g3 Cf3+ 14. Rg2 C:e1 15. T:e1 D:g4 16. d3 N:f2 17. Th1 D:g3+ 18. Rf1 Nd4 19. Re2 Dg2+ 20. Rd1 D:h1+ 21. Rd2 Dg2+ 22. Re1 C:g1 23. Cc3 N:c3+ 24. b:c3 De2 mat.

Automatul lui Kempelen și-a încheiat cariera în America, unde secretul său a fost curînd descoperit, între alții, de către Edgar Allan Poë. Acesta a publicat în 1834 un mare articol intitulat „*Jucătorul de șah al lui Maelzel*" în care, printr-o expunere logică exemplară, dădea pe față înșelătoria.

Ne întrebăm ce ar fi spus marele poet în fața mașinilor electronice de astăzi, capabile să susțină fără ajutorul nimănui o partidă de șah după toate regulile jocului, împotriva unui om sau chiar împotriva altei mașini. Drumul spre această splendidă realizare a cibernetică este aproape paralel cu extraordinar de rapida dezvoltare a acestei foarte tinere științe și ținînd seama de dificultățile întîmpinate, realizările înregistrate pînă acum pot fi considerate excepționale.

Desigur, mașinile electronice de astăzi sînt departe de a putea juca șah la nivelul jucătorilor puternici. Aceasta se datorează faptului că programarea șahistă a unei astfel de mașini se izbește de o serie de dificultăți care, cel puțin pînă în momentul de față, nu și-a găsit o rezolvare satisfăcătoare. În primul rînd, mașina nu poate calcula toate răspunsurile posibile, cu toate ramificațiile lor în fiecare poziție. Analiza completă a tuturor variantelor care pot surveni pe tabla de șah constituie o imposibilitate. Într-adevăr, numărul continuărilor posibile în oricare poziție de joc de mijloc este apreciată de matematicianul american Shannon la un număr cu 120 de zerouri! În consecință, mașina trebuie învățată (programată, în termeni cibernetici) să joace de o manieră logică, adică în conformitate cu procedeele de gîndire umane, eliminînd toate mutările inutile și analizînd numai pe cele bune.

Este oare posibilă o asemenea programare a unei mașini? Și dacă da, în ce măsură poate ea înlocui gîndirea umană? Problema este deosebit de interesantă nu numai din punctul de vedere al creării unui robot șahist, ci și pentru că rezolvarea ei reprezintă o contribuție prețioasă la înțelegerea proceselor de gîndire ale omului, lucru care interesează în cea mai largă măsură în primul rînd pe psihologi.

S-au făcut pînă acum diferite încercări de programare șahistă a mașinilor electronice. Primele au fost foarte stîngace, în primul rînd datorită faptului că autorii lor erau buni matematicieni dar slabi șahiști. Pentru a corecta acest defect, comisia Euratomului pentru studierea acestei probleme a fost pusă sub președinția fostului campion mondial, prof. dr. M. Euwe și cuprindea între alții pe profesorul de matematică și psihologie A. de Groot, fost membru al echipei olimpice de șah a Olandei înainte de război, matematicianul van Seters, campion al Belgiei, matematicianul F. le Lionnais, cunoscut autor de cărți de șah.

În Statele Unite, la lucrările de programare a mașinilor electronice a luat parte marele maestru dr. Edward Lasker, iar în Uniunea Sovietică, numeroși cercetători cu calificare șahistă, în frunte cu fostul campion mondial dr. Mihail Botvinnik s-au consacrat studiului aprofundat al acestei probleme.

Rezultatele acestor eforturi făcute în diferite țări ale lumii n-au întîrziat să se arate. În diferite publicații au început să apară partide de șah jucate de „computeri" (denumirea engleză a mașinilor de acest fel) mai mult sau mai puțin bine programați. Un exemplu al „bîlbîielilor" începutului îl constituie următoarea partidă jucată de mașina 4 MB—704 programată de savantul american Bernstein. Ea calcula o mutare și alegea din totalul posibilităților la fiecare mutare numai 7, „gîndind" de fiecare dată cîte 8 minute (față de circa 3 care se acordă unui jucător de concurs. Iată rezultatul:

Alb: *Mașina* — Negru: *un jucător slab*

1. e4 e5 2. Nc4 b6 3. d3 Cf6 4. Ng5 Nb7 5. N:f6 D:f6 6. Cf3 c6 7. 0—0 d5 ? 8. e:d5 c:d5 9. Nb5+ Cc6 ? 10.e4 ? (Mașina nu „vede" că poate cîștiga un pion prin 10.C:e5) *10... d:e4 11. N:c6+ D:c6 12. d:e4 e4 13. Cg5 Dg6 14. Ch3 e3 15. f3 ? Ne5 16. Te1 0—0 17. Cc3 ? e2+ 18. Cf2 N:f3 19. g3 e:d1D 20. Ce:d1 Dc2 21. b3 Tad8 22. h4 T:d1 și albul a cedat.*

Această fază a începutului a fost însă depășită. Actualele mașini calculează mai departe (pînă la 5 jumătăți de mutare — prin aceasta înțelegîndu-se trei mutări pentru alb și două pentru negru sau invers), iar în programul lor sînt introduse o serie de principii generale, cum ar fi centralizarea, dezvoltarea rapidă a figurilor, siguranța regelui, deschiderea liniilor pentru atac etc.

În aceste condiții a produs un interes deosebit meciul dintre mașinile cibernetice ale Institutului de fizică teoretică și experimentală din Moscova și cele ale Universității americane Stanford, la 4 mese, încheiat recent. Din punct de vedere sportiv, rezultatul a însemnat o victorie a mașinilor sovietice, care au cîștigat 2 partide și au făcut 2 remize. Mai important este însă faptul că din punct de vedere calitativ nivelul jocului a crescut, după cum se poate vedea din următoarea partidă.

Alb: *Institutul din Moscova*
Negru: *Universitatea Stanford*

1. e4 e5 2. Cf3 Cc6 3. Cc3 Nc5 4. C:e5 ! C:e5 5. d4 Nd6 6. d:e5 N:e5 7. f4 N:c3+ 8. b:c3 Cf6 9. e5 Ce4 10. Dd3 Cc5 11. Dd5 Ce6 12. f5 Cg5 (Mașina „albă" calculase 12... c6 13. Dd3 Cc5 14. Dd6) *13. h4 f6 14. h:g5 f:g5 15. T:h7 !* („Fără îndoială cea mai strălucită mutare făcută vreodată de un computer" — comentează maestrul englez Barden în „*Manchester Guardian*") *15... Tf8 16. T:g7 c6 17. Dd6* (Aci mașina albă a arătat că singura apărare a matului este 17... Df6 18. e:f6 Rd8) *17.. T:f5 18. Tg8+ Tf8 19. D:f8 mat.*

După cum se vede mașinile au progresat, dar programarea lor prezintă încă foarte multe lipsuri față de gîndirea șahistă umană. Unii specialiști sînt în general de părere că o programare perfectă a mașinilor, care să le permită să joace tot atît de bine sau chiar mai bine decît marii maeștri nu este posibilă. Botvinnik crede însă în progresul tehnic și s-a exprimat chiar, jumătate în glumă, jumătate în serios, că s-ar putea ca la un moment dat campionatul mondial să se desfășoare pe două categorii: oameni și mașini.

În ultimă instanță, însă, programarea și conducerea mașinilor o fac tot oamenii, astfel că jucătorului de șah îi va rămîne întotdeauna o ultimă resursă în întrecerea cu ele: să le scoată din priză la momentul oportun!...

LEXICON ȘAHIST MIC

ALBIN Adolf (1842—1920). Maestru de șah, de origine austriacă, care în prima perioadă a vieții sale a locuit la București. A fost un animator al șahului și a publicat o carte de șah în limba română. A luat parte la numeroase concursuri internaționale (între care la marele turneu de la Hastings 1895) și a inventat o deschidere care-i poartă numele.

ALBIN (Contragambitul) — Binecunoscută deschidere (1.d4 d5 2. c4 e5), inițiată și jucată de A. Albin, prin care se încearcă combaterea Gambitului Damei cu ajutorul unui sacrificiu de pion (3. d:e5 d4). Negrul obține șanse practice, dar la un joc corect, albul menține avantajul. Varianta principală de combatere este 4. Cf3 Cc6 5. Cbd2 (Vezi „Teorii moderne a deschiderilor", Editura C.F.S. Vol. II, pag. 112).

ALLGAIER Johann (1763—1823). Cunoscut maestru și teoretician austriac, autor al primului manual de șah în limba germană. A studiat foarte mult Gambitul Regelui, elaborînd o linie de joc care-i poartă numele (Gambitul Allgaier: 1. e4 e5 2. f4 e:f4 3. Cf3 g5 4. h4 g4 5. Cg5).

AMICULUI Jocului de Șah. Theoreticu și Practicu de A. Albinu — este prima carte de șah în limba română, tipărită la București în 1672, la Tipografia Fr. Thiel. De fapt era o broșură de 42 pagini care pe lîngă o introducere, cuprinzînd o listă a celor mai puternici șahiști ai vremii, avea 5 capitole cu descrierea jocului, scopul său, avantajul calității și șahul prin descoperire, valoarea pieselor și „Legea Schachului" adică un regulament de joc. Desigur era o lucrare simplă, pentru începători, dar care a jucat un rol important în dezvoltarea șahului în țara noastră.

ARBITRU — Persoană care asigură buna desfășurare a competițiilor șahiste. La șahul practic, concursurile interne pot fi arbitrate de către persoane cărora li s-a acordat acest titlu de către federația națională din țara respectivă. Concursurile internaționale nu pot fi arbitrate decît de arbitri cu titlul acordat de către F.I.D.E. (Federația internațională de șah). Există arbitri specializați în concursurile de competiție de probleme și studii, ca și arbitri pentru concursurile prin corespondență. Iată lista arbitrilor internaționali din țara noastră: Diaconescu Paul, Guidju Ion, Hartman Francisc, Moldoveanu Gheorghe, Popescu Constantin (șah competițional); Dobrescu Emilian, Farago Paul, Ianovici Arnold, Leibovic Paul, Nestorescu Virgil, Vida Radu (compoziție șahistă).

O remarcabilă victorie a lui Florin Gheorghiu

Semifinala campionatului european, desfășurată recent la Sofia, a adus amărăciuni destule șahiștilor români: eliminarea echipei „la potou" prin calculul coeficienților după egalitate de punctaj cu R.D. Germană, o serie întreagă de ratări de puncte întregi și jumătăți de punct în întîlnirile susținute. Și totuși există compensații... Una dintre acestea este și remarcabila partidă cîștigată de campionul țării noastre, marele maestru internațional Florin Gheorghiu în fața omonimului său german W. Uhlmann. Această partidă a fost considerată de specialiștii prezenți în sala turneului drept cea mai bună realizare tehnică și artistică de pe întreg parcursul întrecerilor de la Sofia.

Indiana regelui la alb.
Alb: Florin Gheorghiu
Negru: W. Uhlmann (R.D.G.)

1.e4 e6 2.d3 d5 3.Cd2 Cf6 4.Cgf3 Ne7 5.g3 c5 6.Ng2 Cc6 7.0-0 0-0 8. Te1 b5 9.e5 Cd7 10.Cf1 a5 11.h4 b4 (Toate aceste mutări sînt bine cunoscute și au fost jucate în multe partide) **12.Nf4 a4 13.a3 !** (O întărire a lui Fischer față de alte partide mai vechi în care albul își continua operațiile pe flancul regelui, fără a lua măsuri de precauție pe flancul damei, de ex. 12.C1h2 a4 13.Nf4 a3 14.b3 Ca7 15. Cg4 Cb5 16.Dc1 Na6 17.Ng5 Tc8 etc., Milici — Ostojici, Belgrad 1964) **13...b:a3 14.b:a3 Na6 15.Ce3 Cd4** (Miagmarsuren a jucat contra lui Fischer la Tunis 1967, 15... Ca5. Mutarea lui Uhlmann nu este mai bună, dar nu poate fi combătută cu mijloace banale) **16.e4 !** (Cu prețul calității se începe atacul asupra centrului negru) **16... Cb3 17.c:d5 C:a1 18.D:a1 e:d5 19. C:d5 N:d3 20.e6 !** (Deschiderea liniilor amplifică maximal eficiența figurilor albe, care acum domină toată tabla) **20...Cf6** (La 20... f:e6 ar fi urmat 21.Ne7 De8 22. T:e6 cu cîștig rapid) **21.C:e7 + D: e7 22.Ce5 ! Ng6 23.Cc6 Db7 24.Nd6** (Atacul alb crește cu fiecare mutare și negrul face față din ce în ce mai greu multiplelor amenințări) **24...Ne4** (În această mutare și-a pus negrul speranța. Urmează însă o surpriză. Vezi diagrama).

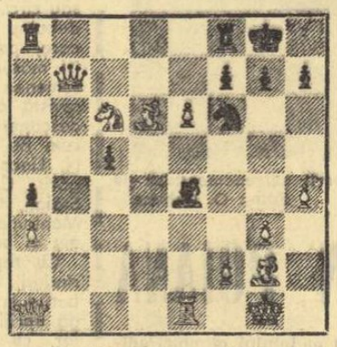

25.T:e4 !! (Albul sacrifică și al doilea turn, — încheiere strălucită a atacului) **25...D:c6** (După 25... C:e4 26.N:e4 poziția negrului se prăbușește) **26.N:f8** și negrul a cedat. Păcat că Uhlmann n-a permis ca partida să se termine cu un sacrificiu de damă. Într-adevăr, la 26...T:f8 ar fi urmat 27. D:f6 !! și dacă 27...g:f6 atunci 28. Tg4+ rămînînd cu o figură în plus, iar dacă 27...D:e4, atunci un nou sacrificiu de damă: 28. D:f7+ !! T:f7 29.e:f7+ R:f7 30. N:e4 din nou cu o figură în plus pentru alb.

Rubrică de S. SAMARIAN

Care piesă nu poate da mat în această poziție?

Înainte de a citi textul care urmează, încercați să răspundeți la întrebarea din titlu. Ea a constituit obiectul unui pariu, acum vreo sută de ani, între pe atunci tînărul problemist Sam Loyd și un bătrîn membru al clubului de șah „Morphy" din New York, Dehis Julien. Acesta din urmă se lăuda că poate imediat indica, în orice problemă de șah, cu ce piesă se dă mat. Sam Loyd a compus atunci, pe loc, problema alăturată și l-a invitat pe bătrînul problemist să indice care piesă nu poate da mat. Aproape imediat Julien a indicat pionul b2. În amuzamentul spectatorilor, Sam Loyd a arătat soluția:

1.b2—b4 ! (Cu amenințarea 2. Tf5 Tc5 3.b:c5 și 4.Tf1 mat) **1... Tc8—c5+ 2.b4:c5 a3—a2 3.c5—c6+ Nd8—c7 4.c6:b7 !** și **5.b7 : a8D** mat

Mai tîrziu problema a fost publicată sub denumirea „Excelsior", după titlul celebrului poem al lui Longfellow.

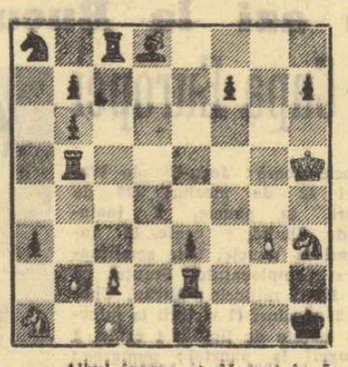

Albul începe și dă mat în 5 mutări.

PENTRU CA DISCUL SĂ ZBOARE PESTE 55 DE METRI!

Cît vezi cu ochii numai zăpadă. Un strat gros și pufos de nea. Ger pișcător, care roșește obrajii și amorțește degetele chiar prin mănuși. Ridici gulerul paltonului și-ți legi mai strîns fularul. Apoi, trap mărunt pe loc pentru... încălzire.

Pe un loc bine curățat pînă la negrul pămîntului, dintr-un cerc imaginar Olimpia Cataramă *execută aruncări cu discul. Nu unadouă, ci cîteva zeci. Discurile zboară pe rînd și se afundă undeva în stratul gros de nea. Apoi, atleta fuge prin zăpadă pînă la genunchi, căutîndu-și discurile. Le găsește, le șterge cu toată grija și începe o nouă serie de aruncări... A cîta? Pur și simplu am încurcat numărătoarea. Să fie a opta serie de trei aruncări; ba nu, a noua!...*

Antrenorul Emil Drăgan, foarte atent, supraveghează mișcările elevei sale și insistînd pe anumite detalii corectează amănuntele.

Deși este atît de frig, Olimpia Cataramă e îmbrăcată doar în tricou și fără mănuși. Fața îi e roșie, dar nu de frig! Pe frunțea ei șiroiește transpirația...

— Greu, foarte greu, dar trebuie! — *ne spune campioană noastră.* Pentru a putea obține în 1968 rezultatele pe care mi le-am propus, trebuie să fac acum, pe această vreme de loc prietenoasă, zeci și zeci de aruncări. Astăzi am aruncat de peste 30 de ori. Sînt mulțumită de felul în care decurge pregătirea. Mă simt bine și am o poftă grozavă de lucru. Dacă nu va interveni cine știe ce neprevăzut, sper ca în primăvară, la primele concursuri, să fiu cît mai aproape de cei 54 m cu care am cîștigat în toamnă Balcaniada de la Istanbul. Pentru a putea fi selecționată pentru Olimpiadă și mai ales pentru a putea realiza ceva la Mexico va trebui ca rezultatele mele să aibă drept constanță 55 m. Nutresc speranța că la J.O. să pot ocupa — deși pretențiile vor fi mai mari — un loc superior celui al 8-lea pe care m-am clasat la Tokio și o performanță corespunzătoare.

Antrenorul Drăgan împărtășește, în totul, optimismul elevei sale: „Olimpia este capabilă de rezultate superioare. Pentru realizarea lor se antrenează cu o rîvnă pilduitoare; crosurile, aruncările, gimnastica și halterele fac parte din arsenalul său de lucru. Pînă acum totul decurge într-o atmosferă foarte bună, fiind convinși că străduințile de astăzi nu vor rămîne fără... acoperire în octombrie 1968".

R. VIL.

Ultimele starturi oficiale ale sezonului. Activitatea din acest an a celor mai tineri înotători din întreaga țară se încheie în partea a doua a săptămînii sub cupola piscinei cu 6 culoare de la Floreasca. Așadar, în perspectivă, ultimele revanșe ale unui bogat an competițional, precum și — mai mult ca sigur — cele din urmă corecturi pe tabela recordurilor naționale în bazin acoperit.

Cei mai mici înotători, între 9 și 14 ani, se vor alinia la startul tradiționalei „*Cupa speranțelor*", care este deținută la ora actuală de sportivii dinamoviști. Participanții, împărțiți în cele trei cunoscute categorii, se vor întrece pe distanțe variind între 33 și 66 m și, bineînțeles, 100 m și 200 m. Programul cuprinde zilnic (joi, vineri și sîmbătă, de la ora 10 și ora 17) serii contra-cronometru, iar cîștigătorii vor primi premii frumoase din partea federației de specialitate.

Paralel cu această competiție se vor desfășura și tradiționalele întreceri de sfîrșit de an, dotate cu „*Cupa Sfatului popular al Capitalei*", rezervate juniorilor. În program — curse de 100 m, 200 m și 400 m, precum și o serie de ștafete. Ele vor avea loc în aceleași zile, începînd de la ora 19.

După cum sîntem informați, organizatorii au înregistrat pînă în prezent peste 350 de înscrieri nominale (pentru ambele concursuri) din toate secțiile de înot din *Arad, Cluj, Galați, Sibiu, Turda, Oradea, Tg. Mureș, Ploiești, Timișoara, Reșița, Mediaș* și *București*. Este de altfel unul din motivele care au impulsionat studioul nostru de televiziune în lăudabila sa inițiativă de a transmite în direct mai multe aspecte de la acest ultim rendez-vous al speranțelor natației românești.

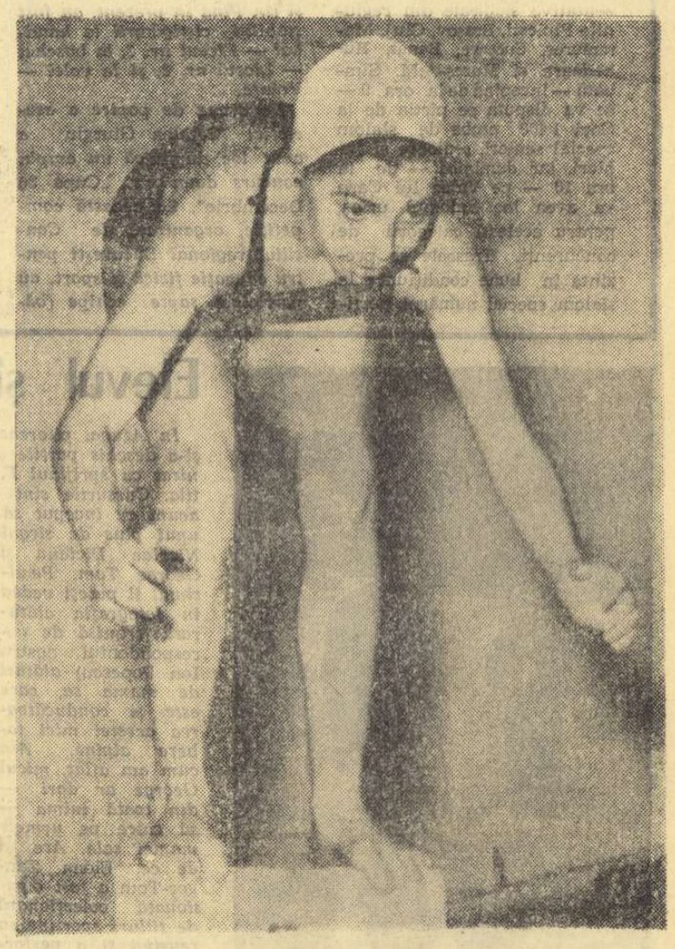

Carmen Cehanzuc, una din reprezentantele noii generații, este gata de start
Foto: T. Roibu

De joi, în piscina Floreasca

Tinerii înotători la ultimul rendez-vous

În cîteva centre din țară (mai ales unde condițiile materiale permit acest lucru), tinerii noștri înotători au continuat cu multă grijă antrenamentele cotidiene. Iată și cîteva din rezultatele înregistrate în concursurile de verificare de la Reșița și București:

REȘIȚA: Mircea Hoholu 61,5 (rec. egalat) și E. Almer 61,7 la 100 m liber; V. Ceia (10 ani) 33,7 la 50 m liber (n. rec); Mariana Stanciu 1:09,3 (r.p.) la 100 m liber; D. Welterneck (11 ani) 1:14,2 la 100 m liber; Rodica Păltuică (11 ani) 1:29,6 la 100 m bras; ștafeta de 4×100 m mixt a Sc. sportive Reșița (A. Andrei, M. Horvat, D. Mezinca, D. Corciu) 5:08,1-nou rec. de senioare și junioare;

BUCUREȘTI: Camelia Vijeu 3:04,7 și Liliana Burlacu 3:05,0 la 200 m bras; D. Gheorghe 62,3 și A. Spînea 62,5 la 100 m liber; L. Copcealău 2:44,3 la 200 m fluture; Cristina Stăneseu 1:23,8 la 100 m bras; A. Timpu 1:23,4 la 100 m bras (n. rec).

A doua ediție a cursei de 33 m... lipsuri!

Duminică, într-un hol bazinului de înot Floreasca și — la fel ca astă-iarnă — scot din buzunar o hîrtie pe care scriu cît pot de citeț: Cine dorește să participe la cea de a doua ediție a „cursei de 33 m... lipsuri" să se prezinte peste o oră la start! *P. S. Acum este ora 10.*

— *Zece și cinci! îmi atrage atenția un antrenor.*

— *Mă rog, spun, asta are mai puțină importanță. Principalul este ca la respectiva cursă de 33 metri lipsuri...*

— *Nu există! face omul.*

— *Dacă o reorganizez eu, înseamnă că există.*

— *Vă referiți la cursă?*

— *Nu,* la lipsuri!...

DISCURSUL

La ora fixată, lume multă în jurul meu. Prelucrez regulamentul întrecerii și înainte de a da startul, țin un mic discurs: Iubiți competitori! *(aplauze).* Cu sprijinul I.E.B.S.-ului, astăzi, ne aflăm la cea de a doua ediție a cursei de 33 metri lipsuri. („*Hai, i-eb-sul!*", „*Hai, i-eb-sul!*"). Sperăm, desigur, ca ea să devină tradițională, pentru a înota și în continuare în lipsuri! Și acum, fiecare pe „culoarul" lui de activitate!...

STARTUL

La ultima ediție, prima care s-a avîntat în cursă a fost bufetiera din holul bazinului. „Eu, *s-a plîns ea astă-iarnă,* nu am unde ține peste noapte marfa". „*Care marfă?*" *mi-am mirat eu. Nu vedeam în galantar decît doar trei biscuiți și o portocală.*

— *S-a rezolvat, acum, problema bufetului?*

— *S-a rezolvat! răspunde coordonatorul bazei sportive.* Nu mai avem bufetieră!

— *Și bufetul?*

— Nu mai avem nici bufet!

— *Ei, tot e ceva!... Ce spuneați dv. despre vestiare?*

PE CULOARE DIFERITE

— *Că nu sînt la nivelul celui mai util bazin de înot din Capitală. Apropo: știți că nu mai avem nici sală de forță? Ne-au luat-o halterofilii.*

— *Cum?*

— *Cu forța!...*

— *Nu m-ați înțeles: de ce v-au luat-o?*

— *Dispoziție!...*

— *Așa?... Și ziceți că vestiarele nu prea sînt grozave? schimb eu vorba.*

— *Îmi permiteți?* intervine tov. Constantin Mihai, *secretarul general al Federației române de natație. Vreau să ridic o problemă.*

— *Care?*

— A filtrelor.

— *Bine, dar și iarna trecută, la prima ediție a cursei de 33 m... lipsuri, ați ridicat această problemă!*

— *Atunci, bazinul Floreasca nu avea nici un fel de filtre.*

— *Și acum are?*

— *Are.*

— *Deci, nu se mai aruncă apa la canal în fiecare săptămînă?*

— *Nu. Se aruncă la* fiecare 10—12 zile, *I.E.B.S.-ul, în urma criticii ziarului, luînd măsuri să pună în bazinul cu filtre două straturi de nisip special. Lipsește însă al treilea strat, cel mai important, cel mai fin, care oprește impuritățile.*

— *Așadar, și problema filtrelor a rămas nerezolvată?*

— *Din păcate, da. Continuăm să aruncăm „metodic", la fiecare 10—12 zile, 1400 metri cubi de apă la canal! Apă gata încălzită, și cu clor pe deasupra!*

— *I.E.B.S.-ul știe de treaba asta?*

— *Știe, că el plătește facturile I.C.A.B.-ului. Noi, plătim doar întîrzierea:* la fiecare primenire a apei închidem bazinul cîte 2—3 zile!

— *Ce înseamnă asta pe un sezon de iarnă?*

— O lună de inactivitate!

FINIȘ

Cursa desfășurîndu-se pe o distanță de numai „33 metri... lipsuri" s-a încheiat aici. Cu sprijinul celor care gospodăresc bazinul Floreasca, s-ar putea să asistăm și la cea de a treia ediție a acestei interesante competiții. Adică, de ce n-am avea și lipsuri la o atît de frumoasă tradiție?

Vasile TOFAN

FOILETON